

Загалом, Світовий банк має ідеальні можливості для партнерства з Україною у відновленні більш стійкої економіки після нашої перемоги, як у короткостроковій, так і в довгостроковій перспективі

У цілому, Світовий Банк залишається важливим інструментом у реалізації глобальних цілей розвитку, але для забезпечення його ефективності та реалізації повного потенціалу, необхідно постійно вдосконалювати його методи та підходи.

Перелік використаних джерел:

1. Spotlight: Sustaining support for Ukraine. URL: <https://www.worldbank.org/en/about/annual-report/regional-engagements?dropid=eca#ECA-spotlight>

2. Світовий банк і Україна: Закладання фундаменту для відновлення в умовах війни. 05.12.2023. URL: <https://www.worldbank.org/uk/results/2023/11/30/the-world-bank-and-ukraine-laying-the-groundwork-for-reconstruction-in-the-midst-of-war>

3. Україна отримає \$550 млн у рамках проєкту СБ для відновлення сільського господарства. 08.11.2023 URL: <https://interfax.com.ua/news/economic/946182.html>

Аліна Тарашевська
Західноукраїнський національний університет,
м. Тернопіль

РЕАЛІЗАЦІЯ КОНКУРЕНТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА НА МІЖНАРОДНОМУ РИНКУ

Складні й суперечливі процеси глобалізації бізнесу, обмеженість ресурсів, прискорення технологічних нововведень, посилюють конкуренцію суб'єктів господарювання на світових ринках. За умов конкуренції компанії, прагнучи до максимальної реалізації свого економічного потенціалу покращують наявні товари і послуги та створюють нові за допомогою оптимізації ресурсів. Одним із критеріїв успішної діяльності підприємств на глобальному ринку у сучасних умовах є рівень їх міжнародної конкурентоспроможності, що визначається здатністю конкурувати на міжнародному ринку з іншими компаніями. Міжнародна конкурентоспроможність підприємства – це характеристика підприємства, яка є формою прояву ступеня реалізації його потенційної спроможності формувати, утримувати та використовувати стійкі конкурентні переваги на міжнародному ринку, які відображаються його конкурентним потенціалом. [1, с. 65]. Конкурентний потенціал підприємства, в найбільш загальному вигляді, можна представити як конкурентні можливості фірми внутрішнього і зовнішнього характерів, які дозволяють суб'єкту господарювання підтримувати ефективну конкурентну боротьбу на ринку

завдяки створенню конкурентних переваг, що передбачають використання матеріальних і нематеріальних ресурсів [2, с. 469].

Сьогодні для успішного функціонування підприємства на зовнішньому ринку не достатньо володіти інформацією та оцінити конкурентів, споживачів, посередників, постачальників, зовнішнє середовище тощо, а насамперед необхідно оцінити власні внутрішні можливості, що є унікальними та властиві конкретному підприємству, що і визначає наявність конкурентної переваги. Тобто до складу конкурентного потенціалу входять наявні природні, матеріальні, трудові, фінансові і нематеріальні ресурси та можливості підприємств, що дозволяють йому отримувати конкурентні переваги порівняно з іншими учасниками ринку. Отже, реалізація конкурентного потенціалу підприємства проявляється у створенні ним конкурентних переваг, визначаючи, наскільки вдало, з погляду досягнення конкретної мети, воно комбінує ресурси для досягнення переваги над конкурентами. Реалізація конкурентного потенціалу на зовнішньому ринку вимагає від компанії гнучкості, інноваційності та постійного вдосконалення, щоб забезпечити успішну експансію та збільшення конкурентоспроможності. Розвиток конкурентного потенціалу характеризує здатність підприємства не тільки зберігати, але й збільшувати та досягати високого рівня конкурентоспроможності на довгострокову перспективу, в тому числі і на міжнародному ринку.

Ключовими аспектами, які впливають на міжнародну конкурентоспроможність підприємства є

– *якість продукції (послуги)*, що дозволяє підприємству конкурувати з іншими гравцями на міжнародному ринку та здобувати лояльність клієнтів;

– *цінова конкурентоспроможність*, передбачає, що підприємство повинно пропонувати конкурентні ціни на свою продукцію (послуги) порівняно з іншими учасниками ринку;

– *інновації*, що допомагає підприємству випереджати конкурентів і пропонувати нові, вдосконалені рішення для клієнтів;

– *технологічна компетентність*, дозволяє підприємству, на основі використання новітніх технологій підтримувати конкурентоспроможність та забезпечувати ефективні рішення для клієнтів;

– *логістика та постачання*, забезпечують швидку та надійну поставку продуктів на міжнародний ринок;

– *глобальна присутність*, дозволяє підприємству бути ближче до клієнтів і забезпечує локальну підтримку через наявність представництв, філій або партнерів у різних країнах.

Отже, успішна міжнародна конкурентоспроможність вимагає від підприємства комплексного підходу та постійного вдосконалення у всіх аспектах його діяльності.

Перелік використаних джерел:

1. Бестужева С. В., Решетняк Д. О. Аналіз методичних підходів щодо оцінювання міжнародної конкурентоспроможності підприємства. Економіка і

2. Стахова М. В., Малик О. В. Конкурентний потенціал як основа формування конкурентоспроможності підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. Випуск №16, 2017. С. 468-473. URL: <http://global-national.in.ua/archive/16-2017/95.pdf>

Софія Крук
Західноукраїнський національний університет,
м. Тернопіль

УКРАЇНА НА СВІТОВОМУ АГРАРНОМУ РИНКУ: ВИКЛИКИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ

За останні кілька років сільське господарство пережило численні кризи, найзнаковіші з яких це пандемія COVID-19 у 2019 році, яка спочатку порушила виробництво аграрної продукції, а згодом і ланцюги поставок та незаконне та невиправдане вторгнення росії в Україну в лютому 2022 року, що сколихнуло ринки конкретних сільськогосподарських ресурсів і продукції.

На світовий аграрний ринок, поряд із наслідками війни та пандемії, вплинули і наслідки зміни клімату, які проявляються у збільшенні поширеності стихійних лих (повені, посухи, шторми тощо) та хвороб (африканська чума свиней, пташиний грип тощо).

Останніми роками Україна була важливим виробником та експортером сільськогосподарської продукції у світових масштабах, зокрема зерна та рослинної олії. За 2017-2021 рр. Україна виробила близько 4% світового виробництва пшениці, 3% кукурудзи та 6% ячменю та займала вагому частку у світовому експорті цих товарів з частками 9%, 14% та 12% відповідно (рис. 1).

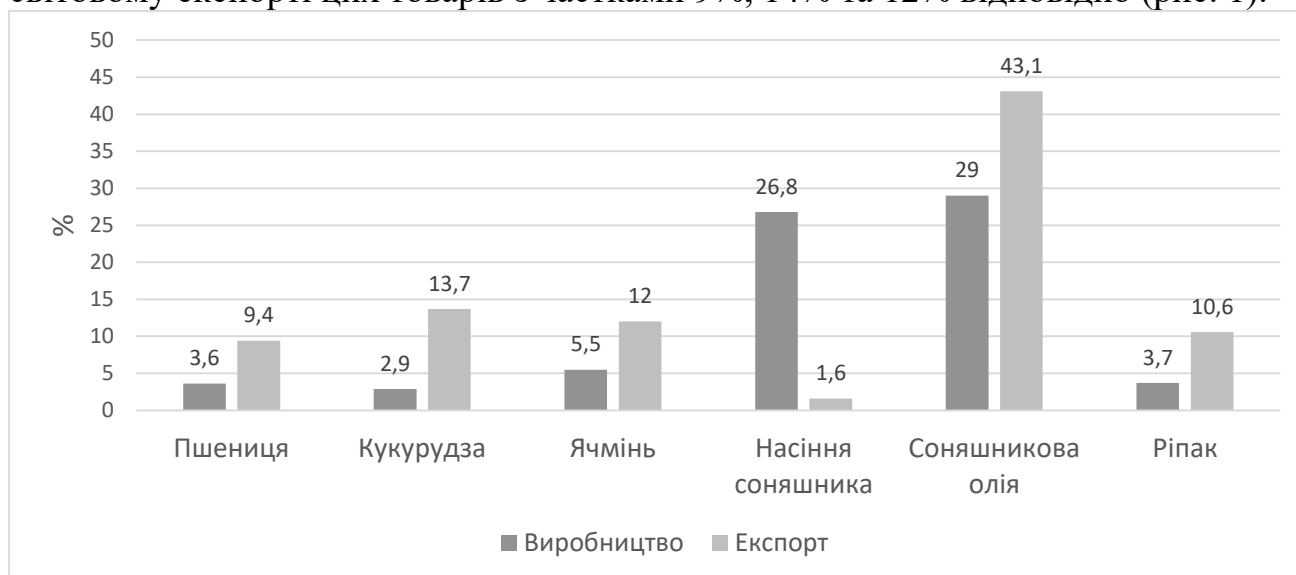

Рис. 1. Частка України у світовому виробництві та експорті деяких сільськогосподарських товарів в 2017-2021 рр., %

Примітка. Побудовано автором на основі даних FAO [1]